

กรอบแนวคิดการจัดทำหลักเกณฑ์การจัดทำคำของบประมาณ ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวง

ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

1. ผู้รับผิดชอบดำเนินการ

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. 2562 ระบุบทบาทหน้าที่และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม ในมาตรา 17 (4) กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดทำคำของบประมาณของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวง โดยรัฐมนตรีต้องดำเนินการโดยข้อเสนอแนะและความเห็นชอบของคณะกรรมการการอุดมศึกษา

2. สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดกระทรวง

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. 2562 ในมาตรา 4 และพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ.2562 มาตรา 3 ได้ให้กำหนดความหมายไว้ดังนี้

“การอุดมศึกษา” หมายความว่า การศึกษาในระดับที่สูงกว่าการศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและเผยแพร่องค์ความรู้และนวัตกรรม ผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง

“สถาบันอุดมศึกษา” หมายความว่า สถาบันที่จัดการอุดมศึกษาระดับปริญญาและระดับต่ำกว่าปริญญาทั้งที่เป็นของรัฐและของเอกชน

“สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ” หมายความว่า สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่ไม่อยู่ในสังกัดของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

“สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวง” หมายความว่า สถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่เป็นส่วนราชการที่อยู่ในสังกัดของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในกำกับของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

3. หน้าที่และอำนาจของสถาบันอุดมศึกษา

พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ.2562 ได้กำหนดหน้าที่และอำนาจของสถาบันอุดมศึกษาไว้ ดังนี้ มาตรา 26 สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

- (1) การจัดการศึกษา
- (2) การวิจัยและการสร้างนวัตกรรม
- (3) การบริการวิชาการแก่สังคม
- (4) การทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม
- (5) หน้าที่และอำนาจอื่นตามที่กฎหมายกำหนด

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ และแผนด้านการอุดมศึกษา และสนองต่อความจำเป็นและความต้องการของประเทศในด้านต่าง ๆ การส่งเสริมให้เกิดผู้ประกอบการรายใหม่ให้แก่ประเทศ การพัฒนากำลังคนของประเทศ และการจัดการศึกษาตลอดชีวิต เพื่อให้ประเทศไทยพัฒนาไปสู่ประเทศที่มีความก้าวหน้าทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และมีพลเมืองที่มีคุณภาพ

การดำเนินการตาม (2) โดยใช้งบประมาณแผ่นดินต้องสอดคล้องกับแนวทางที่สถานนโยบายกำหนด

4. การจัดสรรทรัพยากรและการจัดทำคำของบประมาณของสถาบันอุดมศึกษา

พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ.2562 ได้กำหนดไว้ดังนี้

มาตรา 7 รัฐพึงจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษาให้เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการและความจำเป็นของสถาบันอุดมศึกษา และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ และแผนด้านการอุดมศึกษา

นอกจากงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษาตามวรรคหนึ่ง สถาบันอุดมศึกษาพึงจัดสรรงบประมาณเงินรายได้ของสถาบันอุดมศึกษานั้นเพื่อการบริหารงานสถาบันอุดมศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการพัฒนาคุณภาพของการผลิตบัณฑิตและการวิจัยและนวัตกรรม

พระราชบัญญัติสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2562

มาตรา 13 การทำคำขอและการจัดสรรงบประมาณให้สถาบันอุดมศึกษาในความรับผิดชอบของกระทรวงหรือหน่วยงานในระบบวิจัยและนวัตกรรม ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการอุดมศึกษาหรือกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม แล้วแต่กรณี

5. การจัดสรรทรัพยากรและการจัดทำคำของบประมาณด้านการจัดการศึกษา

พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ.2562 ได้กำหนดการทำคำขอและการจัดสรรงบประมาณสำหรับการอุดมศึกษา

มาตรา 45 การทำคำขอและการจัดสรรงบประมาณสำหรับการอุดมศึกษา ให้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(1) งบบุคลากรซึ่งเป็นเงินเดือน ค่าจ้าง และสิทธิประโยชน์ของบุคลากรในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวง ให้สถาบันอุดมศึกษาดังกล่าวทำคำขอเสนอต่อสำนักงบประมาณโดยตรง และให้สำนักงบประมาณจัดสรรงบประมาณให้เต็มตามกรอบอัตรากำลังบุคลากรของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวงแต่ละแห่ง

(2) งบดำเนินงานและงบรายจ่ายอื่นซึ่งเป็นงบประจำ รวมทั้งงบลงทุนอื่นที่ไม่ใช่งบลงทุนตาม (3) ให้สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวงจัดทำข้อเสนอต่อสำนักงบประมาณโดยตรง และให้สำนักงบประมาณจัดสรรในลักษณะเงินอุดหนุนทั่วไปหรืองบลงทุน แล้วแต่กรณี ให้สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวง เพื่อให้มีอิสระในการบริหารงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษา โดยต้องคำนึงถึงคุณภาพและความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา

(3) งบลงทุนและงบเงินอุดหนุนเพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษา และการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทางตามความต้องการของประเทศ และเงินอุดหนุนจากกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมตามกฎหมายว่าด้วยสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ เพื่อใช้ในการพัฒนาวิทยาศาสตร์ การวิจัยและการสร้างนวัตกรรม

(4) การจัดสรรเงินเข้ากองทุนให้กู้ยืมดอกเบี้ยต่ำให้แก่สถาบันอุดมศึกษาเอกชน เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

การจัดสรรงบประมาณตาม (3) ต้องทำข้อตกลงการพัฒนาการอุดมศึกษากับสำนักงานปลัดกระทรวงหรือข้อตกลงการวิจัยและนวัตกรรมกับสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม แล้วแต่กรณี

การจัดสรรงบประมาณตาม (1) (2) และ (3) ต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับมาตรา 24 ด้วย

มาตรา 24 เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริม สนับสนุน ประเมินคุณภาพ กำกับดูแล และจัดสรรงบประมาณให้แก่สถาบันอุดมศึกษา รัฐมนตรีจะประกาศกำหนดให้จัดสถาบันอุดมศึกษาเป็นกลุ่มได้ โดยคำนึงถึง จุดมุ่งหมาย พันธกิจ ยุทธศาสตร์ ศักยภาพ และผลการดำเนินการที่ผ่านมาของสถาบันอุดมศึกษาแต่ละกลุ่ม โดยต้องกำหนดมาตรการส่งเสริม สนับสนุน ประเมินคุณภาพ กำกับดูแล และจัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องกับการจัดกลุ่มดังกล่าวด้วย

ในกรณีที่รัฐมนตรีประกาศให้สถาบันอุดมศึกษากลุ่มใดมีพันธกิจหลักในการให้การศึกษาอบรมทักษะ อาชีวะชั้นสูงเพื่อพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้และทักษะในการปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนการปฏิรูปประเทศ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สถาบันอุดมศึกษากลุ่มนั้นย่อมได้รับความสนับสนุนเป็นพิเศษจากรัฐตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

การจัดสถาบันอุดมศึกษาเป็นกลุ่มและการกำหนดมาตรการตามวรรคหนึ่ง รวมทั้งการกำหนดกลุ่ม สถาบันอุดมศึกษาและการให้ความสนับสนุนเป็นพิเศษตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีที่เห็นสมควรรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการอุดมศึกษาอาจประกาศ กำหนดให้จัดกลุ่มส่วนราชการหรือกลุ่มส่วนงานภายในของสถาบันอุดมศึกษาใดสถาบันอุดมศึกษาหนึ่ง เพื่อ ดำเนินการตามมาตรานี้ก็ได้

มาตรา 46 ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาสนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติมและความสนับสนุนเป็นพิเศษอื่น ให้แก่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐตามมาตรา 24 วรรคสอง และสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่สามารถดำเนินงานได้ เกินกว่าเป้าหมายที่คณะรัฐมนตรีกำหนด โดยข้อเสนอของสภานโยบาย หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการสนับสนุนเงินงบประมาณเพิ่มเติมและความสนับสนุนเป็นพิเศษอื่นตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่ คณะรัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยข้อเสนอของสภานโยบาย

มาตรา 47 ในกรณีที่เห็นสมควร คณะรัฐมนตรีโดยข้อเสนอร่วมกันของกระทรวงและกระทรวง การคลังอาจมีมติให้จัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษาขึ้น เพื่อพัฒนาความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษา และส่งเสริมการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทางตามความต้องการของประเทศ

มาตรา 48 คณะรัฐมนตรีอาจกำหนดมาตรการทางการเงิน การคลัง และมาตรการอื่น เพื่อการระดม ทรัพยากรมาพัฒนาการอุดมศึกษาได้

การกำหนดมาตรการตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

มาตรา 49 เงินรายได้ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

6. การจัดสรรทรัพยากรและการจัดทำค่าของงบประมาณด้านการวิจัยและนวัตกรรม

พระราชบัญญัติสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2562 มาตรา 4 และพระราชบัญญัติการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. 2562 มาตรา 3 กำหนดให้

“หน่วยงานในระบบวิจัยและนวัตกรรม” หมายความว่า หน่วยงานของรัฐและเอกชน รวมทั้ง สถาบันอุดมศึกษาที่ดำเนินการเกี่ยวกับการวิจัยและนวัตกรรม

มาตรา 7 เพื่อบูรณาการและขับเคลื่อนระบบวิจัยและนวัตกรรมทางด้านนโยบาย ยุทธศาสตร์แผน บุคลากร งบประมาณ และกฎหมาย ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ให้จัดประเภทหน่วยงานในระบบวิจัยและ นวัตกรรม ดังต่อไปนี้

- (1) หน่วยงานด้านนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผน และงบประมาณเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
- (2) หน่วยงานด้านการให้ทุน
- (3) หน่วยงานที่ทำวิจัยและสร้างนวัตกรรม
- (4) หน่วยงานด้านมาตรฐาน มาตรฐาน การทดสอบและบริการคุณภาพวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
- (5) หน่วยงานด้านการจัดการความรู้จากงานวิจัยและนวัตกรรม และหน่วยงานซึ่งเป็นผู้ใช้ประโยชน์ จากงานดังกล่าว
- (6) หน่วยงานด้านอื่นตามที่สถานโยบายกำหนด

หน่วยงานในระบบวิจัยและนวัตกรรมหน่วยงานใดจะจัดอยู่ในประเภทใดตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไป ตามที่สถานโยบายประกาศกำหนด

ให้หน่วยงานตามมาตรานี้ดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์ตามที่ กสว. กำหนดเว้นแต่ สถานโยบายจะกำหนดเป็นอย่างอื่น

การเปลี่ยนแปลงประเภทหน่วยงานตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่สถานโยบายประกาศกำหนด

พระราชบัญญัติการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. 2562 กำหนดการจัดทำ คำของบประมาณของหน่วยงานในระบบวิจัยและนวัตกรรม ไว้ดังนี้

มาตรา 17 ให้หน่วยงานในระบบวิจัยและนวัตกรรมที่จะของบประมาณจัดทำคำของบประมาณ ดังต่อไปนี้

(1) คำของบประมาณรายจ่ายประจำและรายจ่ายตามภารกิจของหน่วยงานที่มีใช้โครงการพัฒนา วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และโครงการวิจัยและนวัตกรรม ให้เสนอต่อสำนักงบประมาณได้โดยตรง และให้สำนัก งบประมาณจัดสรรงบประมาณให้หน่วยงานในระบบวิจัยและนวัตกรรมแต่ละหน่วย

(2) คำของบประมาณเพื่อโครงการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และโครงการวิจัยและนวัตกรรม ให้เสนอต่อ กสว. ตามหลักเกณฑ์ที่ กสว. กำหนด และให้ กสว. พิจารณาคำขอและผลการดำเนินการของ หน่วยงานแต่ละหน่วยในปีที่ผ่านมาประกอบการจัดสรรเงินกองทุนให้เป็นงบประมาณของหน่วยงานนั้น

7. หลักเกณฑ์และวิธีการยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณ ของสำนักงบประมาณ

พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2561

มาตรา 25 ภายใต้บังคับมาตรา 28 ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัด หรือรัฐมนตรีซึ่งกฎหมายกำหนดให้มีหน้าที่ กำกับหรือควบคุมกิจการของหน่วยรับงบประมาณ หรือรัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมายมีหน้าที่รับผิดชอบ ในการยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายของหน่วยงานนั้นต่อผู้อำนวยการตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลา ที่ผู้อำนวยการกำหนด

การยื่นคำของบประมาณรายจ่ายตามวรรคหนึ่ง อย่างน้อยต้องแสดงวัตถุประสงค์แผนการปฏิบัติงาน และแผนการใช้จ่ายงบประมาณ และจัดส่งรายงานเกี่ยวกับเงินนอกงบประมาณตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ผู้อำนวยการกำหนดด้วย

มาตรา 28 การขอตั้งงบประมาณรายจ่ายของรัฐสภา ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ และองค์กรอัยการ ให้หน่วยงานของรัฐสภา ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ และองค์กรอัยการ ทำหน้าที่ของหน่วยรับงบประมาณ โดยจะต้องยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายต่อคณะรัฐมนตรีภายในระยะเวลาที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

ให้นำความในมาตรา 25 วรรคสอง มาใช้บังคับกับการยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายตามมาตรานี้ด้วย

ซึ่งในปีงบประมาณ 2563 ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายหน่วยงานรับงบประมาณ (ไม่รวมจังหวัดและกลุ่มจังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น)

กรอบแนวคิด

หลักเกณฑ์การจัดทำคำของบประมาณของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวง ได้แก่ สถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่เป็นส่วนราชการที่อยู่ในสังกัดของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม และสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในกำกับของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ที่มีพันธกิจหลักทั้งด้านการจัดการศึกษา และการวิจัยและการสร้างนวัตกรรม โดยการจัดทำคำขอและการจัดสรรงบประมาณให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการอุดมศึกษาหรือกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริม วิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม

กรณีพันธกิจด้านการจัดการศึกษา ต้องดำเนินการการจัดทำคำของบประมาณเป็นไปตามมาตรา 45 และมาตรา 24 แห่งพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ.2562 ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการจัดทำกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาและการกำหนดมาตรการส่งเสริม สนับสนุน ประเมินคุณภาพ กำกับดูแล และการจัดสรรงบประมาณ แก่กลุ่มสถาบันอุดมศึกษา

สำหรับกรณีพันธกิจด้านการวิจัยและการสร้างนวัตกรรม ซึ่งสถาบันอุดมศึกษาจัดอยู่ในกลุ่มหน่วยงานที่ทำวิจัยและสร้างนวัตกรรมของระบบวิจัยและนวัตกรรม จึงต้องดำเนินการตามมาตรา 17 แห่งพระราชบัญญัติการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. 2562

โดยสถาบันอุดมศึกษาซึ่งเป็นหน่วยรับงบประมาณตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2561 จะจัดทำคำของบประมาณตามหลักเกณฑ์การจัดทำคำของบประมาณของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ในสังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมด้วย

(ร่าง) หลักเกณฑ์การจัดทำค่าของงบประมาณของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ

ในสังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

เพื่อให้การจัดทำค่าของงบประมาณด้านการอุดมศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อประโยชน์ต่อประเทศชาติและประชาชนเป็นสำคัญ ตลอดจนส่งเสริมและขับเคลื่อนพันธกิจการอุดมศึกษาให้เกิดประโยชน์ต่อเศรษฐกิจและสังคม จึงเห็นสมควรกำหนดหลักเกณฑ์การจัดทำค่าของงบประมาณของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดกระทรวง ดังนี้

1. อาศัยอำนาจตามมาตรา 25 ของพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2561 ที่กำหนดให้ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณ ยกเว้นจังหวัด กลุ่มจังหวัด และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ ดังนี้

มาตรา 25 ภายใต้บังคับมาตรา 28 ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัด หรือรัฐมนตรีซึ่งกฎหมายกำหนดให้มีหน้าที่กำกับหรือควบคุมกิจการของหน่วยรับงบประมาณ หรือรัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมายมีหน้าที่รับผิดชอบในการยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายของหน่วยงานนั้นต่อผู้อำนวยการตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่ผู้อำนวยการกำหนด

การยื่นคำขอของงบประมาณรายจ่ายตามวรรคหนึ่ง อย่างน้อยต้องแสดงวัตถุประสงค์ แผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ และจัดส่งรายงานเกี่ยวกับเงินนอกงบประมาณตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่ผู้อำนวยการกำหนดด้วย

ดังนั้น การจัดทำค่าของงบประมาณของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ในสังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณ (ไม่รวมจังหวัดและกลุ่มจังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น)

2. การจัดทำค่าของงบประมาณด้านการอุดมศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ หลักการของการจัดการอุดมศึกษา ประเภทและกลุ่มของสถาบันอุดมศึกษา หน้าที่และอำนาจของสถาบันอุดมศึกษา ตามมาตรา 5 มาตรา 9 มาตรา 24 และมาตรา 26 ตามลำดับ

มาตรา 24 เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริม สนับสนุน ประเมินคุณภาพ กำกับดูแล และจัดสรรงบประมาณให้แก่สถาบันอุดมศึกษา รัฐมนตรีจะประกาศกำหนดให้จัดสถาบันอุดมศึกษาเป็นกลุ่มได้ โดยคำนึงถึงจุดมุ่งหมาย พันธกิจ ยุทธศาสตร์ ศักยภาพ และผลการดำเนินการที่ผ่านมาของสถาบันแต่ละกลุ่ม โดยต้องกำหนดมาตรการส่งเสริม สนับสนุน ประเมินคุณภาพ กำกับดูแล และจัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องกับการจัดกลุ่มดังกล่าวด้วย โดยให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีที่เห็นสมควรรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการอุดมศึกษา อาจประกาศกำหนดให้จัดกลุ่มส่วนราชการหรือกลุ่มส่วนงานภายในของสถาบันอุดมศึกษาสถาบันใดสถาบันหนึ่งเพื่อดำเนินการตามมาตรานี้ก็ได้อีก

3. การจัดทำคำขอและการจัดสรรงบประมาณสำหรับการอุดมศึกษาให้เป็นไปตามมาตรา 45 แห่งพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. 2562 ที่กำหนด ดังนี้

(1) งบบุคลากรซึ่งเป็นเงินเดือน ค่าจ้าง และสิทธิประโยชน์ของบุคลากรในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดกระทรวง ให้สถาบันอุดมศึกษาดังกล่าวทำคำขอเสนอต่อสำนักงบประมาณโดยตรง และให้สำนักงบประมาณจัดสรรงบประมาณให้เต็มตามกรอบอัตรากำลังบุคลากรของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวงแต่ละแห่ง

(2) งบดำเนินงานและงบรายจ่ายอื่นซึ่งเป็นงบประจำ รวมทั้งงบลงทุนอื่นที่ไม่ใช่งบลงทุนตาม (3) ให้สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวงทำคำขอเสนอต่อสำนักงบประมาณโดยตรง และให้สำนักงบประมาณจัดสรรในลักษณะของเงินอุดหนุนทั่วไปหรืองบลงทุนแล้วแต่กรณี ให้สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดกระทรวง เพื่อให้มีอิสระในการบริหารงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษา โดยต้องคำนึงถึงคุณภาพและความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา

(3) งบลงทุนและงบเงินอุดหนุนเพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษา และการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทางตามความต้องการของประเทศ และเงินอุดหนุนจากกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ตามกฎหมายว่าด้วยสถานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ เพื่อใช้ในการพัฒนาวิทยาศาสตร์ การวิจัยและการสร้างนวัตกรรม

(4) การจัดสรรเงินเข้ากองทุนให้กู้ยืมดอกเบี้ยต่ำให้แก่สถาบันอุดมศึกษาเอกชน เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

การจัดสรรงบประมาณตาม (3) ต้องทำข้อตกลงการพัฒนาอุดมศึกษากับสำนักงานปลัดกระทรวงหรือข้อตกลงการวิจัยและนวัตกรรมกับสำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแล้วแต่กรณี

ทั้งนี้ การจัดสรรงบประมาณตาม (1) (2) และ (3) ต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับมาตรา 24 ด้วย

4 การจัดทำคำขอของงบประมาณด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ให้เป็นไปตามมาตรา 17 แห่งพระราชบัญญัติการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. 2562 ที่กำหนดให้หน่วยงานในระบบวิจัยและนวัตกรรมที่จะขอของบประมาณจัดทำคำขอของงบประมาณ ดังต่อไปนี้

(1) คำขอของงบประมาณรายจ่ายประจำและรายจ่ายตามภารกิจของหน่วยงานที่มีใช้โครงการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และโครงการวิจัยและนวัตกรรม ให้เสนอต่อสำนักงบประมาณได้โดยตรง และให้สำนักงบประมาณจัดสรรงบประมาณให้หน่วยงานในระบบวิจัยและนวัตกรรมแต่ละหน่วย

(2) คำขอของงบประมาณเพื่อโครงการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และโครงการวิจัยและนวัตกรรม ให้เสนอต่อ กสว. ตามหลักเกณฑ์ที่ กสว. กำหนด และให้ กสว. พิจารณาคำขอและผลการดำเนินการของหน่วยงานแต่ละหน่วยในปีที่ผ่านมาประกอบการจัดสรรเงินกองทุนให้เป็นงบประมาณของหน่วยงานนั้น

5. ให้จัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อกำหนดวงเงินงบประมาณให้สอดคล้องกับอัตลักษณ์ขีดความสามารถ และศักยภาพตามพันธกิจของสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่ง ซึ่งเป็นไปตามมาตรา 45 (1) (2) (3) แห่งพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. 2562 และมาตรา 17 (2) แห่งพระราชบัญญัติการส่งเสริมวิทยาศาสตร์การวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. 2562 โดยการจัดทำค่าของงบประมาณต้องไม่เกิดความซ้ำซ้อนกัน

6. การจัดทำค่าของงบประมาณให้พิจารณานำแผนด้านการอุดมศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคน พ.ศ. 2564 – 2570 โดยเชื่อมโยงกับพันธกิจมาใช้เป็นกรอบแนวทางการจัดทำค่าของงบประมาณประจำปี มุ่งเน้นการผลิตและพัฒนากำลังคนตามกรอบนโยบายของรัฐ เพื่อตอบสนองโจทย์บริบทของประเทศ เช่น Lifelong Learning, Aging Society, Re - Skills, Up - Skills & New Skills, New Normal, S - Curve & New S - Curve ให้มีปริมาณและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยนำรูปแบบการจัดการศึกษาในลักษณะ Sandbox ไปใช้ได้จริง

7. ผลักดันกลไกหลักของอุดมศึกษาให้เกิดผลสัมฤทธิ์ เช่น วางระบบงบประมาณของสถาบันอุดมศึกษา โดยกำหนดความสัมพันธ์เชิงบูรณาการระหว่างการลงทุนด้านอุดมศึกษาที่สะท้อนถึงผลสัมฤทธิ์ของสถาบันอุดมศึกษา การมุ่งเน้นการวิจัย เพื่อสร้างองค์ความรู้ และนำไปสู่การต่อยอดพัฒนานวัตกรรม รวมทั้งนำไปใช้เชิงเศรษฐกิจและสังคม เพื่อให้เกิดการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน โดยไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง